

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.15.0.SGB.02.610 - 2416

05 Aralık 2012

Konu :Yazılı Soru Önergesi (7-10405)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi:** a) TBMM Başkanlığının 05.10.2012 tarih ve KAN.KAR.BŞK.A.01.0.KKB.0.10.00.00-7/10405-137178 sayılı yazısı.
b) Başbakanlığın 12.10.2012 tarih ve B.02.0.KKG.0.12/610-2-2064/4385 sayılı yazısı.

Erzincan Milletvekili Sayın Muharrem IŞIK'ın Sayın Başbakanımıza tevcih ettiği, Sayın Başbakanımızın da kendileri adına tarafımca cevaplandırılmasını tensip ettikleri, 7/10405 esas nolu yazılı soru önergesi, T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'ndan alınan yazılı bilgiler doğrultusunda aşağıda cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Taner YILDIZ
Bakan

EKLER :

Önerge Cevabı (2 Sayfa)

DAĞITIM :

Gereği : Bilgi :
TBMM Başkanlığı Başkanlık

ERZİNCAN MİLLETVEKİLİ SAYIN MUHARREM IŞIK'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/10405)

Soru 1:

Türkiye genelinde HES'ler için yapılan kamulaştırmalarda baraj yapılacak alan içinde kalan nüfus önemli sorunlar yaşamaktadır. Bir yandan kendilerine yeni yerleşim alanı gösterilmediği için nereye gideceklerinin belirsiz olması, diğer yandan kamulaştırma bedellerinin düşük gösterilmesi ve bedellerin ödenmesi konusunda yaşanan zorluklar arazi sahiplerini bezdirmiştir. Arazi sahiplerine önerilen kamulaştırma bedelleri çoğu yerde, arazi sahibinin bir yılda aldığı ürün bedelini ve araziye yaptığı masrafı (sulama-ağaçlandırma) bile karşılamadığı görülmüştür. Bu gibi nedenlerden dolayı hak sahipleri kamulaştırmadan dolayı yaşadıkları mağduriyetin giderilmesi talebiyle sıkça yargıya gitmektedirler. Buna istinaden;

- Son on yılda Türkiye genelinde ne kadar alan kamulaştırılmıştır? Bu kamulaştırmalar için ne kadar ödeme yapılmıştır? Kamulaştırılan alanlar ve yapılan ödemelerin illere göre dağılımı ne kadardır?

Cevap 1:

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) 2001 tarihinde kurulmuş olup, 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu, 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanunu ve 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanunu hükümleri gereğince enerji tesislerinin kurulabilmesi için gerekli olan taşınmaz malların kamulaştırma işlemleri EPDK tarafından yürütülmektedir. 2001 yılından itibaren 575 adedi hidroelektrik santral (HES) olmak üzere 786 adet proje ile ilgili olarak kamulaştırma işlemleri EPDK tarafından yürütülmektedir.

Soru 2:

- Bu kapsamda ne kadar alan HES'ler için, ne kadar alan kamu yatırımları için kamulaştırılmıştır? Ve bu işlemler için ne kadar ödenek kullanılmıştır?

Cevap 2:

2942 sayılı Kamulaştırma Kanununun ilgili hükümleri gereğince EPDK tarafından açılan davalar ile kamulaştırma bedelinin yeniden tespiti ve tescil, bilirkişilerce belirlenen kamulaştırma bedelleri, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'na değil; Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'ndan lisans alan tüzel kişiler tarafından ilgili mahkemelerce belirlenen ve kamulaştırılan taşınmaz malların bulunduğu ilçelerdeki bankalara, kamulaştırılan taşınmaz malların tapu kayıtlarına göre belirlenen davalılar adına dava dosya numarası da belirtilerek açılacak hesaba yatırılmaktadır. Bu nedenle, doğrudan Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu hesabından ödenen kamulaştırma bedeli bulunmamakta; ilgili mahkemelerce belirlenen kamulaştırma bedelleri EPDK'dan lisans alan tüzel kişiler tarafından doğrudan mahkemenin belirleyeceği banka şubelerine davalılar (taşınmaz mal malikleri) adına yatırılmakta olup, 2001 yılından itibaren Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu tarafından 575 HES projesinin kamulaştırma işlemleri yürütülmektedir.

Sorular 3, 6:

- Yapılan kamulaştırmaların ne kadarı kamu tarafından, ne kadarı özel sektör tarafından yapılmıştır?

- Vatandaşları mağdur eden ve yargının iş yükünü arttıran bu kamulaştırma politikanızdan vazgeçecek misiniz? Adil ve vatandaşın hakkını gözeten bir kamulaştırma uygulaması için bir çalışma yapacak mısınız?

ERZİNCAN MİLLETVEKİLİ SAYIN MUHARREM IŞIK'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/10405)

Cevaplar 3, 6:

Anayasanın 46. Maddesi gereğince kamulaştırma işlemleri Kamu Kurum ve Kuruluşları tarafından yapılmaktadır. Özel sektör tarafından yapılan kamulaştırma bulunmamaktadır. 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun 15/(c) maddesi gereğince Lisans sahibi özel hukuk tüzel kişilerinin talebi doğrultusunda şirket lehine ve maliye hazinesi adına tescil edilmek üzere kamulaştırma işlemleri EPDK tarafından yürütülmektedir.

Soru 4:

- Yapılan Kamulaştırma işlemlerinin kaç yargıya taşınmıştır? Sonuçlanan davaların kaçında vatandaşlar haklı bulunmuş ve ne kadar bedel artırımını gerçekleştirilmiştir?

Cevap 4:

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu tarafından elektrik üretim tesisleri ile ilgili olarak; 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun 15/(c) ve (d) maddesi, 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanununun 12/(a) ve (b) maddesi ile 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanununun 11/(a) ve (b) maddesi gereğince, elektrik, doğal gaz ve petrol piyasalarında kamulaştırma, irtifak hattı tesisi ve kiralama işlemleri ile Kamu Tüzel Kişiliklerine ait taşınmaz malların 2942 sayılı Kamulaştırma Kanununun 30. maddesi gereğince Maliye Hazinesi adına devir işlemleri EPDK tarafından yürütülmekte olup; kamulaştırmalarda çoğunlukla Acele Kamulaştırma uygulanmakta ve hasımsız olarak açılan davalarda ilgili Asliye Hukuk Mahkemelerince belirlenen kamulaştırma bedelleri peşin olarak taşınmaz malları kamulaştırılan taşınmaz mal malikleri adına banka hesaplarına yatırılmaktadır. Kamulaştırma bedellerinin peşin ödenmesi nedeniyle genellikle taşınmaz mal malikleri uzlaşma toplantılarında bedel üzerinde anlaşamadığından uzlaşma sağlanamamakta ve EPDK tarafından açılan Kamulaştırma Bedelinin Tespiti ve Tescil Davaları sonucunda kamulaştırma bedelleri, ilgili Asliye Hukuk Mahkemeleri ve Yargıtay tarafından kesinleştirilmektedir.

İlgili Asliye Hukuk Mahkemeleri genellikle EPDK tarafından belirlenen rakamlara yakın kamulaştırma bedelleri belirlemektedir.

Soru 5:

- Erzincan'daki kamulaştırma işlemleri ile ilgili kaç dava açılmış, kaç vatandaş lehine sonuçlanmıştır? Geciken kamulaştırma ödemeleri için bir çalışmanız var mıdır?

Cevap 5:

Erzincan ilinde Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'na kamulaştırma işlemleri yapılmakta olan; Kayalık HES, Ziyaret HES, Bağıştaş I Barajı ve HES, Bağıştaş Barajı II ve HES, Çakırman HES, Çobanlı HES, Sötlüce HES, Çalkışlar HES, Yukarı Mercan HES, Bedirdüzü 2 HES, Üzümlü HES, Karasu IV-2 HES, Karasu IV-3 HES ve Karasu V HES projelerinde toplam 1804 parsel için Kamulaştırma kararı alınmış olup, ilgili Asliye Hukuk Mahkemelerinde 1423 parsel için Acele El Koyma Davaları açılmış, 511 parsel için Kamulaştırma bedelinin tespiti ve tescil davası açılmış, 553 parsel için Acele Kamulaştırma yapılabilmesi için Bakanlar Kurulu Kararı ihdas edilebilmesi için EPDK tarafından talepte bulunulmuştur.